

DECIZIE

23 martie 2016

municipiul Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, –
Judecători –

Svetlana Filincova,
Sveatoslav Moldovan, Iurie Bejenaru
Elena Covalenco, Maria Ghervas

Examinînd recursul declarat de către Iurie Trofăilă,
în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Iurie Trofăilă împotriva Alionei Masleac, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Rîșcani, privind înlăturarea obstacolelor de comunicare cu copilul și stabilirea modului de comunicare,
împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 13 octombrie 2015, prin care a fost admis apelul depus de Aliona Masleac,

a c o n s t a t a t :

La 10 iunie 2015 Iurie Trofăilă a depus cerere de chemare în judecată împotriva Alionei Masleac, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Rîșcani, solicitînd obligarea Alionei Masleac de a nu crea obstacole de comunicare cu copilul Irina Trofăilă, născută la 09 februarie 2012 și stabilirea ordinii de comunicare: Iurie Trofăilă să ia în vizită la domiciliul său fiica, în săptămânile impare din lună, începînd cu ziua de sâmbătă, ora 09:00, pînă duminică, ora 18:00 pe parcursul fiecărei săptămâni din lună în ziua de miercuri, începînd cu ora 18:00 pînă la 19:30, să aibă posibilitatea de a discuta cu fiica sa prin intermediul internetului, în lunile de vară iulie – august să-i fie transmisă fiica pe o perioadă de 15 zile pentru a fi dusă la mare.

În motivarea cererii a indicat că la 14 decembrie 2011 a încheiat căsătoria cu Aliona Masleac și au locuit împreună pînă în anul 2013. Din căsătorie au un copil minor, Irina Trofăilă, născută la 09 februarie 2012. În anul 2013 relațiile dintre ei

s-au înrăutățit, iar Aliona Masleac a plecat din familie. După întreruperea relațiilor de familie, copilul minor a rămas la întreținerea și îngrijirea tatălui.

Prin hotărârea Judecătorei raionului Drochia din 28 mai 2014 a fost desfăcută căsătoria dintre Iurie Trofăilă și Aliona Masleac, iar domiciliul copilului minor a fost stabilit la domiciliul mamei. Comisia pentru protecția drepturilor copilului a Consiliului raional Rîșcani a stabilit prin decizie un grafic de comunicare cu copilul, prin care s-a stabilit ca, Iurie Trofăilă să ia în vizită la domiciliul său fiica minoră, Irina Trofăilă, prima și a treia săptămână din lună, începând cu ziua de sâmbătă ora 09:00, pînă duminica ora 19:30, pe parcursul fiecărei săptămâni din lună, în ziua de miercuri, începând cu ora 18:00, pînă la 19:30 să aibă posibilitatea de a discuta cu fiica prin intermediul internetului, în lunile de vară iulie – august să-i fie transmisă fiica pe perioada de 15 zile pentru a fi dusă la mare.

A mai indicat că Aliona Masleac nu îi permite să comunice cu copilul și să participe la educarea lui, de aceea s-a adresat în instanța de judecată cu acțiunea dată.

Prin hotărârea Judecătorei Rîșcani din 10 iulie 2015 a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată. A fost obligată Masleac Aliona Fiodor să respecte decizia nr.5 din 30.04.2015 „Cu privire la stabilirea graficului de vizită” în privința copilului Trofăilă Irina, născută la 09.02.2012, domiciliată în or. Costești, str. Boris Glavan, 4, stabilit de Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei. A fost stabilit graficul de vizită al lui Trofăilă Iurie Boris cu copilul minor Trofăilă Irina, născută la 09.02.2012, domiciliată în or. Costești, str. Boris Glavan, 4 și anume: s-a permis cet. Trofăilă Iurie să ia în vizită la domiciliul său fiica Irina Trofăilă, prima și a treia săptămână din lună, începând cu ziua de sâmbătă ora 09:00, pînă duminica ora 18:00, pe parcursul fiecărei săptămâni din lună, în ziua de miercuri, începând cu ora 18:00, pînă la 19:30 să aibă posibilitatea de a discuta cu fiica prin intermediul internetului, în lunile de vară iulie – august să-i fie transmisă fiica pe perioada de 15 zile calendaristice pentru a fi dusă de către tată la mare. În acest timp de întreținerea, sănătatea și educația minorei, responsabil va fi cet. Trofăilă Iurie.

Întru argumentarea soluției, instanța de fond a reținut ca fiind întemeiată concluzia Direcției Asistență Socială și Protecția Familiei cu nr.5 din 30 aprilie 2015 privind graficul de întrevvedere cu copilul minor.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 octombrie 2015 a fost admis apelul declarat de Aliona Masleac. A fost casată integral hotărârea Judecătorei Rîșcani din 10 iunie 2015 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Iurie Trofăilă împotriva Alionei Masleac, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Rîșcani, privind înlăturarea obstacolelor de comunicare cu copilul și stabilirea modului de comunicare și pronunțată o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost admisă parțial. A fost stabilit următorul grafic de

comunicare a tatălui Iurie Trofăilă cu copilul minor, fiica Irina Trofăilă, născută la 09.02.2012: să ia fiica în vizită la domiciliul său în prima și a treia săptămână din lună, începând cu ziua de sâmbătă ora 09:00, pînă duminică ora 18:00. În partea ce ține de obligarea executării graficului stabilit prin decizia din 30 aprilie 2015 a Direcției Asistență Socială și Protecția Familiei a Consiliului raional Rîșcani, stabilirea graficului de comunicare cu copilul prin internet și transmiterea acestuia pe o durată de 15 zile calendaristice în lunile de vară iulie – august pentru a fi dusă de tată la mare și înlăturarea obstacolelor, acțiunea a fost respinsă.

Întru argumentarea soluției, instanța de apel a reținut că, în interesul copilului minor, graficul de întreveneri poate fi admis parțial. În privința posibilității comunicării prin intermediul internetului, instanța de judecată a apreciat ca fiind în detrimentul copilului, avînd în vedere vîrsta fragedă, iar plecarea peste hotarele țării nu este benefică, ori are o vîrstă mică și schimbarea bruscă a decorului, a impactului limbii necunoscute, este de natură să destabilizeze dezvoltarea acesteia.

La 11 decembrie 2015 Iurie Trofăilă a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 13 octombrie 2015, solicitînd casarea deciziei recurate și menținerea hotărîrii instanței de fond.

În motivarea cererii a indicat că concluziile instanței de apel sunt eronate și în contradicție cu circumstanțele cauzei, fiind ignorate prevederile legislației.

Studiind materialele dosarului, în raport cu argumentele invocate în cererea de recurs și prevederile Legii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Iurie Trofăilă este întemeiat și care necesită a fi admis, din considerentele ce urmează.

Conform art.445 alin.(1) lit.c) din Codul de Procedură Civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În speță, acțiunea civilă în cauză a fost inițiată la cererea de chemare în judecată a lui Iurie Trofăilă împotriva Alionei Masleac, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Rîșcani, prin care s-a solicitat înlăturarea obstacolelor în comunicarea cu copilul minor și stabilirea graficului de comunicare (f.d.2-3).

Conform art.64 alin.(2) din Codul Familiei, părinții au dreptul să încheie un acord privind exercitarea drepturilor părintești de către părintele care locuiește separat de copil. Litigiile apărute se soluționează de către autoritatea tutelară, iar decizia acesteia poate fi atacată în instanța judecătorească, care va emite hotărîrea respectivă.

În acest sens, Colegiul reține că, Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei a Consiliului raional Rîșcani a examinat cererea lui Iurie Trăfăilă privind stabilirea

graficului de vizită în privința copilului Irina Trofăilă, născută la 09 februarie 2012, domiciliată în or. Costești, str. Boris Glavan nr.4 și a emis Decizia nr.4 „Cu privire la stabilirea graficului de vizită”, prin care s-a decis a permite cet. Iurie Trofăilă să ia în vizită la domiciliul său fiica, în prima și a treia săptămână din lună, începând cu ziua de sâmbătă, ora 09:00, pînă duminică, ora 18:00 pe parcursul fiecărei săptămâni din lună, în ziua de miercuri, începând cu ora 18:00 pînă la 19:30, să aibă posibilitatea de a discuta cu fiica sa prin intermediul internetului, în lunile de vară iulie – august să-i fie transmisă fiica pe o perioadă de 15 zile pentru a fi dusă la mare, iar în acest timp responsabil de întreținerea, sănătatea și educarea minorei va fi Iurie Trofăilă (f.d.6).

Analizînd decizia recurată, instanța de recurs apreciază aceasta ca fiind neîntemeiată, dictată de o examinare arbitrară și superficială a circumstanțelor cauzei, precum și de interpretarea total eronată a normelor de drept material.

Deși conform art.240 alin.(1) din Codul de Procedură Civilă, la deliberarea hotărîrii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii, Colegiul consideră că instanța de apel a eșuat să acționeze în acest sens.

Astfel, prin prisma prevederilor art.64 din Codul Familiei, soluționarea disputelor dintre părinții Iurie Trofăilă și Aliona Masleac, privind stabilirea graficului de vizită a copilului minor – Irina Trofăilă, ține de competența autorității tutelare, în speță Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei a Consiliului raional Rîșcani, care nemijlocit a examinat cererea lui Iurie Trofăilă și a emis decizia nr.5 din 30 aprilie 2015, această fiind anexată la materialele dosarului (f.d.6).

Totodată, conform art.64 din Codul Familiei, decizia autorității tutelare privind stabilirea graficului de vizită a copilului minor poate fi contestată în instanța de judecată.

Din materialele dosarului nu rezultă că intimata Aliona Masleac a contestat decizia Direcției Asistență Socială și Protecția Familiei a Consiliului raional Rîșcani nr.5 din 30 aprilie 2015, deși cu certitudine se atestă faptul că Aliona Masleac era în cunoștință de cauză despre decizia autorității tutelare. Mai mult ca atît, din conținutul notei informative emise de Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei a Consiliului raional Rîșcani cu nr.353 din 15 mai 2015, reiese că Aliona Masleac a fost avertizată și că ea și-a asumat obligația de a respecta decizia nr.5 din 30 aprilie 2015, fiind argumentată imposibilitatea asigurării comunicării tatălui cu fiica prin intermediul internetului din cauza unei defecțiuni tehnice (f.d.7). La fel, din nota informativă a Direcției Asistență Socială și Protecția Familiei a Consiliului raional Rîșcani cu nr.380 din 28 mai 2015, reiese

că Aliona Masleac a fost repetat avertizată în privința îngădirii exercitării drepturilor părintești, fiind explicată imposibilitatea asigurării comunicării tatălui cu fiica prin intermediul internetului din cauza că nu dispune de calculator (f.d.8).

Conform art.166 alin.(1) din Codul de Procedură Civilă, oricine pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenței sau inexistenței unui drept trebuie să depună în instanța competentă o cerere de chemare în judecată.

În speță, cererea de chemare în judecată a fost depusă de Iurie Trofăilă împotriva Alionei Masleac, ca urmare a încălcării graficului stabilit de autoritatea tutelară și îngădirea dreptului reclamantului/recurentului privind comunicarea cu copilul (f.d.1-2).

Conform art.172 alin.(1) din Codul de Procedură Civilă, pînă la începerea dezbaterilor judiciare, pîrîtul are dreptul să intenteze împotriva reclamantului o acțiune reconvențională pentru a fi judecată odată cu acțiunea inițială. Acțiunea reconvențională înaintată conform art.173 alin.(1) lit.b) poate fi depusă și pînă la finalizarea examinării pricinii în fond.

Colegiul notează că Aliona Masleac a evitat să conteste decizia autorității tutelare, precum și să inițieze o acțiune reconvențională împotriva lui Iurie Trofăilă, ori asemenea cerere nu a fost adresată instanței de judecată și nu a fost pusă pe rol.

Astfel, reieșind din specificul litigiului și de faptul că în speță există o decizie a autorității tutelare, care nu a fost contestată de nici una din părți, Colegiul consideră că, la moment, instanța de apel era competentă să se expună doar asupra exercitării drepturilor generate de decizia Direcției Asistență Socială și Protecția Familiei a Consiliului raional Rîșcani nr.5 din 30 aprilie 2015 și anume, asupra pretenției lui Iurie Trofăilă privind înlăturarea obstacolelor în comunicarea cu copilul, asupra oportunității și temeiniciei acestei cereri, ori competența soluționării litigiilor/ determinarea acordurilor privind exercitarea drepturilor părintești de către părintele care locuiește separat de copil, este delegată autorității tutelare. Instanțele de judecată intervin în această chestiune ca urmare a contestării deciziei autorității tutelare, soluționând problema prin hotărîre judecătorească.

Reieșind din cele menționate, Colegiul ajunge la concluzia că instanțele de judecată ierarhic inferioare, nu au identificat corect caracterul raportului juridic dintre părți, fiind omisă esența litigiului, motiv pentru care recursul declarat de Iurie Trofăilă este întemeiat și care necesită a fi admis, urmînd a fi casată decizia recurată și remisă pricina la rejudecare, ori erorile admise în speță în mod inevitabil dictează rejudecarea cauzei în ordine de apel, în vederea înlăturării omisiunilor și justei soluționări a litigiului.

Avînd în vedere cele menționate, în conformitate cu art.445 alin.(1) lit.c) din Codul de Procedură Civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiției,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Iurie Trofăilă.

Se casează decizia Curții de Apel Bălți din 13 octombrie 2015, în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Iurie Trofăilă împotriva Alionei Masleac, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Rîșcani, privind înlăturarea obstacolelor de comunicare cu copilul și stabilirea modului de comunicare și se remite pricina la rejudecare la Curtea de Apel Bălți, într-un alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței –

Svetlana Filincova

Judecători –

Sveatoslav Moldovan

Iurie Bejenaru

Elena Covalenco

Maria Ghervas